

THE LIFE OF BRIAN

Tekst: René Steenberg Fotografie: Universal Music en Sunshine

Zon, zee, strand en mooie meiden: het naoorlogse Californië is een paradijs op aarde. Maar niet voor iedereen. Brian Wilson, een slungelachtige jongen uit het stadje Hawthorne, heeft allesbehalve een onbezorgde jeugd. Vader Murry is een genadeloze tiran die zijn frustraties op zijn drie zoons botviert. Vooral Brian moet het daarbij ontgelden, want een jaloerse vader Wilson heeft al snel door dat zijn oudste zoon is gezegend met veel meer muzikaal talent dan hij. Vernedering, intimidatie en lichamelijke mishandeling zijn dagelijkse kost. Murry slaat Brian zelfs praktisch doof aan zijn rechteroor. Het geweld verandert hem in een stille, introverte tiener die z'n toevlucht zoekt in de muziek. Zit hij niet achter de piano dan sluit hij zich wel op in zijn slaapkamer om de harmonische samenhang van zijn lievelingsgroep The Four Freshmen uit te pluizen. Zijn jongere broers Dennis en Carl zingen vaak met hem mee. Als hun neef Mike Love en buurjongen David Marks zich ook bij hen voegen, is de oerversie van The Beach Boys een feit. Ze nemen een plaatje op: *Surfin'*. Het gaat meer dan 50.000 keer over de toonbank...

JONGENSROOM

De achtbaan op de Santa Monica Pier is niks vergeleken met de rollercoaster waarin The Beach Boys terechtkomen. Vader Murry, die zichzelf inmiddels heeft opgedrongen als manager van de groep, brengt de jongens onder bij het wereldberoemde Capitol Records. Ze krijgen een contract voor drie albums per jaar en de touragenda wordt volgeboekt. Het lijkt de ultieme jongensdroom, maar de werkelijkheid is anders. Brian heeft weinig lol in de live-optredens en het steekt hem dat de platenmaatschappij – inmiddels voorspelbare – surfsongs van hem verlangt. Liever zit hij in de studio om nieuwe dingen uit te proberen: ontwikkelingen in de muziek interesseren hem veel meer. Zo is Brian idolaat van het Wall Of Sound-werk van Phil Spector. Zijn productie *Be My Baby* van The Ronettes is, nog steeds, Brians favoriete plaat aller tijden. Hij draaide het nummer maandenlang non-stop.

"I don't want to settle with a mediocre life, but make a name for myself in my life's work, which I hope will be in music."

Was getekend: Brian Wilson.

Hij schreef het op z'n zeventiende in het opstel My Philosophy.

Twee jaar later zou hij met zijn twee broers, hun neef en een buurjongen een band beginnen:

The Beach Boys. Een middelmatig leven werd het inderdaad niet.

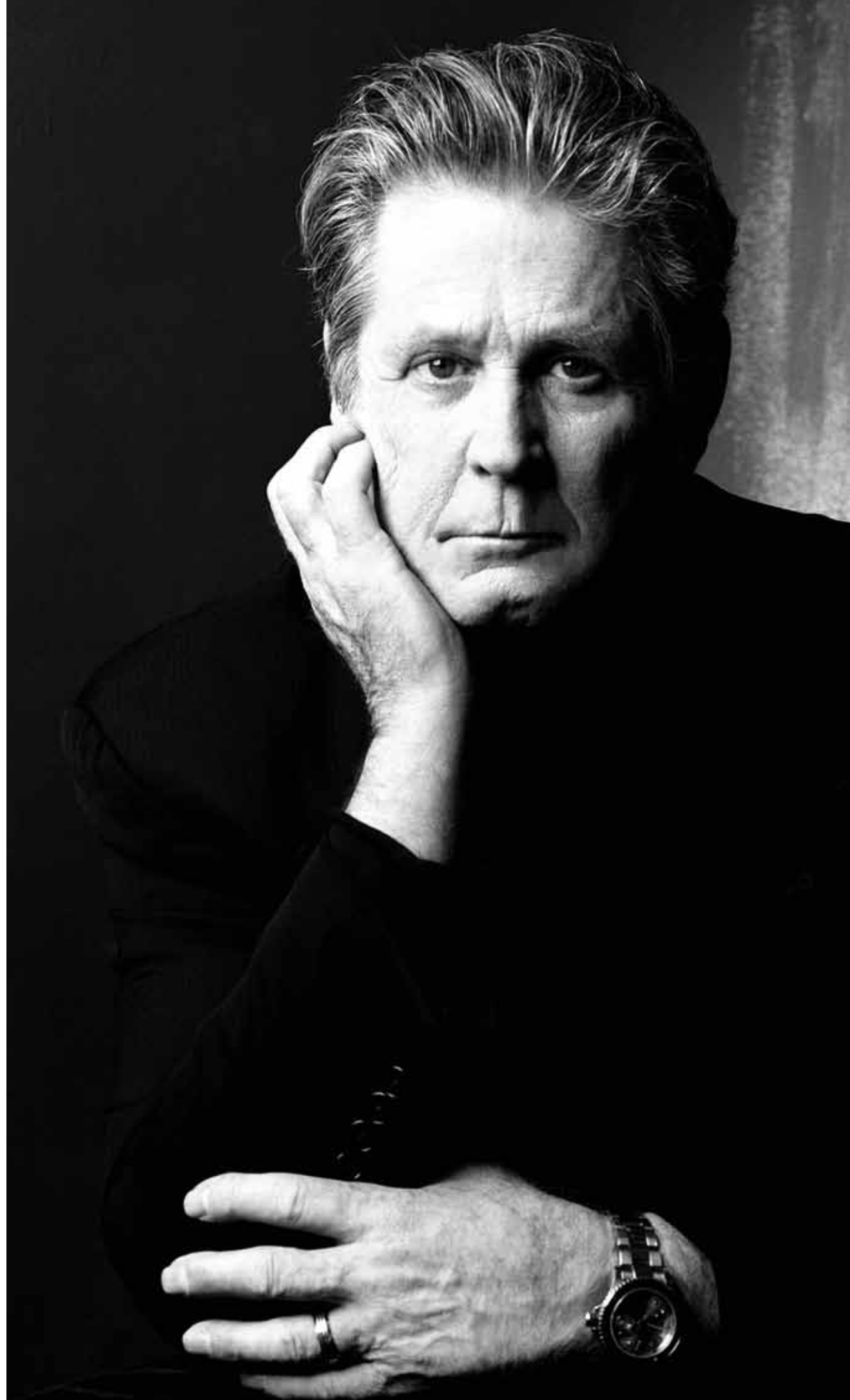
Integendeel. Brians leven draaide uit op de meest wonderbaarlijke wederopstanding in de muziek-geschiedenis...

BRIAN WILSON VS. PAUL MCCARTNEY

The Beach Boys en The Beatles daagden elkaar muzikaal regelmatig uit, maar van echte rivaliteit is nooit sprake geweest. Zo heeft Paul McCartney nooit onder stoelen of banken gestoken dat *God Only Knows* zijn favoriete nummer aller tijden is. Bovendien was Pet Sounds de inspiratie voor Sgt. Pepper's Lonely Hearts Club Band. Ook gaat het verhaal dat Sir Paul in het nummer *Vegetables* (op *Smile*) voor bijzondere geluidseffecten heeft gezorgd door op een stengel selderij te knagen. Deze fraaie legende is nooit officieel bevestigd; wél is zeker dat McCartney bij één van de opnamesessies voor *Smile* aanwezig was.

En dan zijn er ook nog die vier knapen uit Liverpool, Engeland. The Beatles veroveren Amerika en walsen over The Beach Boys heen. Het versterkt het ontevreden, knagende gevoel dat inmiddels tot in elke vezel van Brians lijf is doorgedrongen. Hij grijpt naar joints en LSD met een fikse zenuwzinking tot gevolg. Brian wordt door de band op de reservebank gezet, zodat hij thuis aan nieuwe muziek kan blijven werken. Het blijkt een gouden greep, want vanaf dat moment worden de nummers inventiever. Als The Beatles met het album *Rubber Soul* komen, weet Brian dat dit is wat hij ook wil: een plaat maken met songs die samen één geheel vormen. Niet bepaald gebruikelijk voor die tijd. Het resultaat: *Pet Sounds*, met daarop juweeltjes als *Wouldn't It Be Nice*, *Caroline No* en *God Only Knows*.

De geniale arrangementen die de stemmen en muziek perfect samenbrengen, laten maar weer eens zien hoe muzikaal Brian is. De plaat wordt dan ook goed ontvangen door de critici, maar het album gaat minder vaak over de toonbank dan verwacht. Brian, niet voorbereid op deze nieuwe klap, zoekt zijn heil meer dan ooit in de geestverruimende middelen. Het overmatige drugsgebruik leidt tot een ware experimenteerdrijf. Met een voor die tijd ongehoord budget van meer dan 50.000 dollar stort Brian zich op urenlange sessies in verschillende studio's. Kilometers tape en eindeloos knip- en plakwerk leiden tot de single *Good Vibrations*. Het wordt wereldwijd een gigantisch succes. Met zo'n voorloper als eerste single moet het bijbehorende album wel multiplatina worden, is de terechte verwachting. Brian gaat samenwerken met Van Dyke Parks, een artistieke componist die hij heeft ontmoet op een feestje. Ze hebben het idee om een bonte geluidscollage te maken die de luisteraar als het ware meeneemt op een roadtrip door Amerika. Het project *Smile* gaat veelbelovend van start, maar ook in dit sprookje verschijnen al snel de eerste donkere wolken. Als de overige Beach Boys tussen de tours door komen luisteren naar wat hun leider voor ze in petto heeft, zijn ze op hun zachtst gezegd niet erg enthousiast. Vooral Mike Love doet flink zijn best om de boel te saboteren en de hooggespannen verwachtingen van de buitenwereld en de platenmaatschappij eisen zijn tol: Brian staat zo onder druk dat zijn drugsgebruik compleet uit de hand loopt. Hij krijgt angstaanvallen, wordt paranoïde en draait compleet door. Keer op keer wordt de release van de plaat uitgesteld. En het onvermijdelijke gebeurt: Capitol Records schrapt het album helemaal. Als kort daarna Sgt. Pepper's Lonely Heart's Club Band van The Beatles verschijnt, betekent dat de knock-out voor Brian. Een laatste rake klap waarvan hij nooit meer helemaal zal herstellen. *Smile* gaat de geschiedenis in als 'The greatest album never released.'

MEER DOOD DAN LEVEND

Een tijd van diepe depressies breekt aan. Brian bemoeit zich nauwelijks meer met The Beach Boys. Er verschijnen wel nieuwe albums, maar die bevatten, op enkele lichtpuntjes na, zoveel klikjesmateriaal dat ze weinig indruk weten te maken. Een

LIEFST 37 JAAR NADAT HET IN EEN KLUIS VERDWEEN, MAAKT BRIAN ZIJN MEESTER WERK SMILE AF

MEER DAN ZONNIGE SONGS

De nummers die The Beach Boys uitbrengen liggen prettig in het gehoor en lijken eenvoudig. In het begin zijn ze dat ook, maar wie beter luistert ontdekt hoe Brian Wilson al snel de dan uitermate populaire rock 'n roll-muziek weet te combineren met jazzy invloeden. Of anders: hij brengt Chuck Berry en The Four Freshmen samen tot één geheel. Revolutionair voor die tijd.

van Brian zal zeggen dat ze beter klinken dan The Beach Boys. Hij heeft inmiddels weer zoveel zelfvertrouwen dat hij zelfs de confrontatie met z'n verleden durft aan te gaan. Wat niemand verwacht gebeurt toch: 37 jaar nadat het in een kluis verdween, maakt Brian zijn meesterwerk Smile af. De legendarische status blijkt niet overdreven te zijn geweest, want zowel het album als de bijbehorende tour worden een daverend succes. Een langlopend trauma is daarmee verwerkt. Het zorgt voor lucht in Brians bovenkamer en hij wordt productiever dan ooit. In zes jaar tijd verschijnen er vier albums, waarbij vooral That Lucky Old Sun (2008) een indrukwekkend werkstuk is.

LOVE AND MERCY

Alle verstoorde relaties, rechtszaken en meningsverschillen ten spijt, ontstaat in 2011 het idee om 50 jaar The Beach Boys te vieren. De nog levende bandleden Brian Wilson, Mike Love, Al Jardine, David Marks en Bruce Johnston lijken ouder, maar vooral wijzer te zijn geworden. Ze zijn opvallend vergevingsgezind en de muzikale klik blijkt er nog altijd te zijn: het verrassend sterke That's Why God Made The Radio komt uit en schiet naar de bovenste regionen van de albumlijsten. Er volgt zelfs een 50th Celebration Tour met een tourlijst die al snel uitgebreid wordt van 25 naar maar liefst 74 concerten. De shows worden de hemel in geprezen. Misschien zit er zelfs meer in de pijn. Voorzichtig ontstaan er ideeën voor nóg een nieuw album. Totdat Mike Love, de rechthebbende van de naam The Beach Boys, doodleuk meldt weer met zijn eigen, kleinere versie van de band op pad te gaan. Het zorgt voor kwaad bloed en een jammerlijk, zuur einde van de reünie.

ware trukendoos wordt opengetrokken om de band een creatieve oppepper te geven. Zo komt het gezelschap in 1972 zelfs in Nederland terecht om hier een album op te nemen met de toepasselijke titel Holland. De complete opnamestudio wordt per vliegtuig vervoerd. Het helpt allemaal niets. Sterker nog, het draait uit op een financieel drama. Ondertussen komt Brian zijn slaapkamer alleen nog uit om open te doen voor drank- en cokedealers. Hij is meer dood dan levend, ziet ook zijn omgeving. Met een rigoureuze actie hopen ze Brian weer bij de tijd te krijgen. En zo verschijnt eind 1975 de omstreden therapeut Eugene Landy ten tonele. Een waar psychiatrisch schrikbewind volgt: dokter Landy neemt de controle over Brians leven volledig over. Hij blijft 24 uur per dag aan de zijde van zijn wereldberoemde patiënt. Brian wordt mentaal en fysiek compleet door de mangel gehaald. Hoewel de the-

rapie wel degelijk resultaat heeft, is er ook een keerzijde: tot grote ergernis van de overige groepsleden gaat Landy zich ook met de muziek bemoeien. Als zijn naam ineens opduikt in de credits voor verschillende songs worden zijn ware motieven zichtbaar. Er moet een rechter aan te pas komen om de ongezonde situatie tussen Brian en Landy door middel van een contactverbod te beëindigen. Toch is niet te ontkennen dat dokter Landy de eerste aanzet gaf tot de wederopstanding van Brian Wilson. Langzaam maar zeker krijgt Brian weer vat op zijn leven. Zijn soloalbums worden goed ontvangen en hij stapt (weer) in het huwelijksbootje. Hoewel het verleden zijn sporen duidelijk heeft nagelaten en Brian de rest van zijn leven antidepressiva zal moeten blijven slikken, zorgt zijn vrouw Melinda voor een stabiele thuissituatie waardoor Brian de boel weer op de rails krijgt.

Van The Beach Boys, waar Brian dan geen deel meer van uitmaakt, is inmiddels weinig meer over dan een treurige 'goud van oud'-act. Kort nadat Carl Wilson in 1998 overlijdt aan de gevolgen van longkanker valt de groep uit elkaar. De leden treffen elkaar dan voornamelijk nog in de rechtszaal als er weer eens iets moet worden uitgevochten.

Brian is dan al volop met zijn tweede leven bezig. Hij gaat zelfs weer touren, bijgestaan door de Westcoast-band The Wondermints. Het wordt de begeleidingsgroep waar-

Brian is teleurgesteld, maar bundelt de krachten met David Marks en Al Jardine. Samen geven ze in 2013 een aantal bejubelde concerten. Daarnaast werkt hij weer aan een nieuw soloalbum. Mishandeling, tegenslagen, drank, drugs, depressies en een op de loer liggende dood hebben Brian misschien lange tijd in hun greep gehad, maar niet definitief het zwijgen opgelegd. Het verhaal leest als een film. En die komt er. Naar verwachting is *Love and Mercy*, over het leven van Brian Wilson, in 2014 in de bioscopen te zien. ●